

Sibelco Nordic Oy Ab
Mikkelänkallio 3
02770 Espoo

PÄÄTÖS KAIVOSALUEEN MUUTTAMISESTA

Kaivospiirin supistamista koskeva hakemus

Asia Sälpä -kaivospiiri (KaivNro 5459)

Hakija Sibelco Nordic Oy Ab
Y-tunnus: 1048548-6
Espoo
Suomi

Yhteystiedot:
Sibelco Nordic Oy Ab
Mikkelänkallio 3
02770 Espoo

puh. 010 2179800

Lisätietoja antaa:
Mattias Häggman, puh. 010 2179887

Vireilletulopvm: 15.5.2015

Hakemuksen tarkoitus: Sälpä -kaivospiirin apualueiden supistaminen

Kaivosluvan haltijan on haettava kaivosluvan muuttamista, jos kaivosalue tai kaivoksen apualue taikka osa niistä ei enää ole 19 §:ssä tarkoitetulla tavalla välttämättömän taikka kaivostoiminnassa tapahtuu sellainen muutos, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa. Kaivoslaki (621/2011) 69 §

Jos kaivoslupaa muutetaan siten, että kaivosalueen tai kaivoksen apualueen pinta-ala pienenee taikka apualueeseen kohdistuvien käyttö- ja muiden erityisten oikeuksien sisältö supistuu, noudatetaan lakkaavan toiminnan osalta vastaavasti, mitä kaivostoiminnan päättymisestä säädetään. Kaivoslaki (621/2011) 142 §

Kaivoslain (621/2011) 145 §:n mukaan kaivosoikeuden haltijan on tehtävä kirjallinen ilmoitus kaivostoiminnan lopettamistoimenpiteistä kaivosviranomaiselle välittömästi, kun kaivoslain 143 §:ssä (alueen kunnostaminen) ja 144 §:n 1 momentissa (louhittujen kaivosmineraalien, rakennusten ja rakennelmien poistaminen) tarkoitetut toimenpiteet on olennaisilta osin tehty.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto antaa kaivoslain (621/2011) nojalla Sibelco Nordic Oy Ab:lle kaivosalueen muuttamista (kaivospiirin supistamista) koskevan päätöksen koskien Sälpä -nimistä kaivospiiriä (KaivNro 5459). Päätöksellä Sälpä -kaivospiirin apualueita lakkautetaan yhteensä 2,83 hehtaaria. Sälpä -kaivospiirin käyttöalueet ja muut apualueet pysyvät ennallaan.

Perustelut:

Kaivosviranomaisen on tehtävä kaivostoiminnan lopettamispäätös, kun 143 §:ssä ja 144 §:n 1 momentissa tarkoitetut toimenpiteet on olennaisilta osin tehty siten kuin yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi on tarpeen.

Kaivoslain 146 §:n mukaan saatuaan 145 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen kaivosviranomaisen on järjestettävä lopputarkastus, jollei sitä ole pidettävä ilmeisen tarpeettomana. Lopputarkastuksessa on todettava, ovatko 143 §:ssä ja 144 §:n 1 momentissa tarkoitetut toimenpiteet olennaisilta osin tehty, sekä arvioitava yleisten ja yksityisten etujen turvaamisen kannalta välttämättömät seikat.

Kaivosviranomaisen on suorittanut tarkastuskäynnin kaivospiirin alueella 9.10.2015 ja toteaa, että kaivospiiriä voidaan supistaa (eli päätöksessä esitetyt alueet lakkauttaa) ilman kaivoslain (621/2011) 146 §:n mukaista lopputarkastusta.

Päätöksessä on noudatettu lakkaavan toiminnan osalta vastaavasti, mitä kaivostoiminnan päättymisestä säädetään. Kaivoslaki (621/2011) 142 §

Kaivosmineraali

Maasälpä

Kaivoslupa-alue**Kaivospiirin alue**

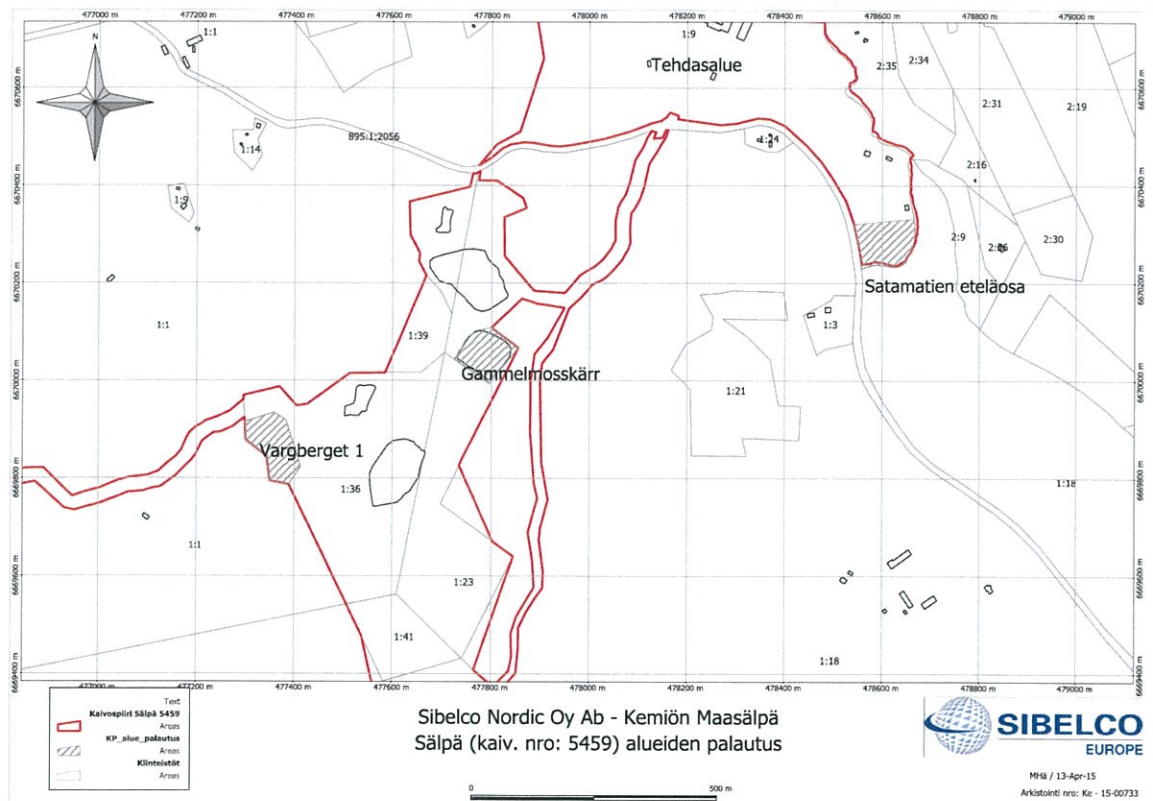
Sälpä -kaivospiiri sijaitsee Kemiönsaaren kunnassa.

Kaivospiirin apualuetta supistetaan seuraavasti:

Apualueet

Palautettavan alueen nimi	Tilan nimi	Tilan RN:o	pinta-ala, ha
Satamatie eteläosa	Kimito Fältspat	322-416-1-9	1
Gammelmosskärr	Fröjdböle	322-416-1-18	0,83
Vargberget 1	Skogsböle	322-464-1-1	1
		YHTEENSÄ, ha	2,83

Kaivospiirin apualuetta supistetaan yhteensä 2,83 ha. Kaivospiirin kartta on esitetty liitteessä 1. Seuraavassa on esitetty yksityiskohtaisempi kartta supistettavista alueista.

**Turvallisuus- ja
kemikaalivirasto**

Helsinki
PL 66 (Opastinsilta 12 B)
00521 Helsinki

Tampere
Kalevantie 2
33100 Tampere

Rovaniemi
Valtakatu 2
96100 Rovaniemi

Vaihde 029 5052 000
www.tukes.fi
kirjaamo@tukes.fi
Y-tunnus 1021277-9

Hakija on kuvannut hakemuksessaan kaivospiiristä poistettavia alueita seuraavasti:

1. Vargberget 1:

Vargberget 1 on vanha avolouhos, josta louhittiin 344 674 tonnia pegmatiittimalmia vuosina 1974-1981. 1990 -luvun loppupuolella louhosta ruvettiin täyttämään louheella ja myöhemmin separointijätteellä. Alueen maisemointi hyväksyttiin ELY-keskuksen toimesta kesäkuussa 2014.

2. Gammelmosskärr:

Gammelmosskärr on niinikään vanha avolouhos, josta louhittiin 244 029 tonnia vuosina 1995-2002. Tästä louhintamäärästä pegmatiittimalmia oli 120 241 tonnia. Louhosta käytettiin kiertovesialtaana vuosina 2003-2006. Alueen maisemointi tehtiin vuosien 2007-2009 aikana ja maisemointi hyväksyttiin lopullisesti ELY-keskuksen toimesta kesäkuussa 2014.

3. Satamatien eteläosa:

Alue on metsämaata Maasälpä-laitoksen eteläpuolella. Alueella ei ole koskaan tehty kaivostöitä. Alue halutaan poistaa kaivospiiristä, koska yhtiö on vaihtamassa maa-aluetta toiseen maa-alueeseen nykyisen kiertovesialtaan vieressä.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen tarkastuspöytäkirja Gammelmosskärr:in ja Vargberget 1:n lopettamisen ja maisemoinnin toteutumisesta esitettiin kuulemisasiakirjojen liitteessä 3.

Kaivospiiristä poistettavilla alueilla ei ole hakijayhtiön mukaan kaivoskivennäisiä. Alueella ei ole luonnonsuojelualueita.

Alueet halutaan poistaa kaivospiiristä palautettaviksi ne maanomistajille. Kaikki kolme aluetta soveltuvat metsätalouskäyttöön. Satamatien eteläosassa kasvaa mäntymetsä ja muille kaivospiiristä poistettaville alueille on istutettu männyn taimia.

Kaavatilanne

Kaavatilanne on selvitetty Varsinais-Suomen liiton lausunnossa.

Toiminnan aiheuttamat ympäristövaikutukset

Alueet on maisemoitu hakijayhtiön mukaan asianmukaisesti ja ELY-keskus on hyväksynyt maisemoinnin. Alueiden poistaminen ei vaikuta maa- tai kallioperään eikä vesistöihin tai pohjaveteen.

Vaikutukset yleisiin tai yksityisiin etuihin

Vaikutuksia yleisiin ja yksityisiin etuihin on hakijayhtiö kuvannut seuraavasti:

Maanomistajat saavat alueensa takaisin ja voivat sisällyttää alueet omiin metsänhoitosuunnitelmiin. Vaikutus on heidän kannaltaan positiivinen, koska he ovat toivoneet alueiden palautusta. Alueiden palauttaminen maanomistajille ei vaikuta muihin yleisiin tai yksityisiin tahoihin. Alueella ei ole rakennuksia. Hakijayhtiöllä pysyy oikeus rasiitteen kautta käyttää "satamatietä".

Kaivospiiristä poistettavien alueiden jälkihoitotoimenpiteet on jo tehty, eikä muiden alueiden jälkihoitotoimenpiteet liity näihin alueisiin.

Kaivostoimitus

Kaivostoimitus suoritetaan kaivoslain 8 luvun mukaisesti. Kaivostoimitusta koskeva Maanmittauslaitoksen esite löytyy Maanmittauslaitoksen sivuilta osoitteesta:

www.maanmittauslaitos.fi/sites/default/files/kaivostoimitus-esite.pdf

Kaivosviranomaisen päätös yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi annettavista määräyksistä Sälpä -kaivospiirille 30.6.2014

Tällä päätöksellä ei ole vaikutusta edellä mainittuihin lupamääräyksiin, eikä päätös aiheuta lupamääräyksiin muutoksia.

Kaivosvakuuden (määrätty 15 000 €) suuruuden riittävyttä tarkastellaan lupamääräysten mukaisesti 1.6.2020.

Lupahakemuksen käsittely

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tiedottanut hakemuksesta kuuluttamalla siitä 30 päivän ajan Turvallisuus- ja kemikaaliviraston Rovaniemen toimipaikan ilmoitustaululla ja Kemiönsaaren kunnan ilmoitustaululla sekä osoitteessa www.tukes.fi/lupahakemuskuulutukset. Hakemuksesta kuulutettiin myös Annonsbladet -lehdessä. Hakemus kuulutettiin 26.5.2015 ja on ollut nähtävillä 25.6.2015 saakka.

Lausunnot ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 25.6.2015.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot hakemuksesta

Hakemuksesta on lähetetty lausuntopyynnöt 26.5.2015 Kemiönsaaren kunnalle, Varsinais-Suomen ELY-keskukselle ja Varsinais-Suomen liitolle. Saadut lausunnot ovat:

Kemiönsaaren kunta (lausunto annettu 9.6.2015)

" Kemiönsaaren kunnan rakennus- ja ympäristövalvontalautakunnalla ei ole mitään lisättävää asiassa".

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto (lausunto annettu 24.6.2015)

" Varsinais-Suomen ELY-keskuksen käsityksen mukaan Gammelmosskärrin ja Vargberget I:n on edelleen tarpeen olla ympäristöluvan haltijan hallinnassa, jotta esimerkiksi seurantatulosten perusteella tai allaskokonaisuuden hule- ja suotovesien johtamisjärjestelmiin myöhemmin mahdollisesti tarvittavien muutosten perusteella jälkihoitovastuussa oleva toiminnanharjoittaja voi reagoida kunnostustarpeisiin ongelmitta.

Varsinais-Suomen ELY-keskus toteaa, että Sibelco Nordic Oy:llä on edelleen Gammelmosskärrin ja Vargberget I:n jälkihoitovastuu voimassa olevan ympäristölupapäätöksen ja Gammelmosskärrin käytöstä poistamista koskevan päätöksen voimassa olevien määräysten mukaisesti. Ympäristölupien mukaisesti altaiden tilaa ja rakenteiden kuntoa on seurattava säännöllisin tarkastuksin, havaitut vauriot on korjattava sekä altaiden vesivaikutuksia tarkkailtava vielä useita vuosia altaiden sulkemisen jälkeenkin.

Satamatien eteläosaa koskevan alueen osalta ELY-keskuksella ei ole huomauttamista kaivospiirin supistamisesta".

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto on esitetty kokonaisuudessaan liitteessä 2.

Varsinais-Suomen liitto (lausunto annettu 22.6.2015)

" Sälpä -kaivospiirin supistaminen ei ole ristiriidassa Varsinais-Suomen maakunta-kaavoituksen tai muun suunnittelun kanssa".

Muistutukset ja mielipiteet

Muistutuksia ja mielipiteitä ei ole jätetty.

Hakijan selitys

Kaivosviranomainen pyysi hakijayhtiöltä selityksen (kaivoslaki 42 §) annetuista lausunnoista ja mielipiteistä. Hakijayhtiön selitys on esitetty seuraavassa:

" Sibelco ei ole luopumassa velvoitteestaan Gammelmosskärrin jälkihoidosta 15 vuoden ajan niin kuin ELY-keskuksen päätöksessä (Dnro LSY-2005-Y-171, nro 37/2007/2) on todettu. Yhtiö on kuitenkin sitä mieltä, että se voi hoitaa jälkihoitovelvollisuutensa siitä huolimatta että se palauttaa alueen takaisin maanomistajalle. Jälkihoitovelvollisuus sisältää tarkkailua ja vesien näytteenottoa. Gammelmosskärrin patorakenteet sijoittuvat alueen pohjois- ja itäpuolelle ja ne rajoittuvat kaivostiehen, joka kulkee tehtaan ja Ala-Auloksen välillä, josta tarkkailu voidaan edelleen tehdä. Näytteenotto tapahtuu tien pohjoispuolelta Smörklintenistä, jonne vedet valuvat ja joka edelleen on kaivospiirialuetta. Maanomistaja on toivonut alueen palautusta.

Vargberget 1 alueella ei ole kaivospatoja. Alueen mahdolliset suotovedet, joita ei ole vielä esiintynyt, valuvat pohjoiseen louhostielle päin ja josta ne on johdettu ojia pitkin edelleen pohjoiseen. Kaikki vesien tarkkailu ja näytteenotto on mahdollista tehdä louhostieltä käsin (joka edelleen on kaivospiirissä), joten yhtiö ei näe syytä, miksi Vargberget 1:stä ei voisi palauttaa maanomistajalle, joka näin toivoo.

Molempien alueiden palauttamisen syynä on maanomistajien halu saada alueet takaisin omaan kontrolliin niin, että ne voivat tehdä metsähoitosuunnitelmia yms. Yhtiö haluaa pitää yllä hyviä suhteita maanomistajien kanssa eikä näe hyötyä siinä, että se pitää alueita hallussaan, jolle ei enää ole käyttöä. Maanomistajien kanssa voidaan tarpeen vaatiessa kirjoittaa sopimukset, jotka oikeuttavat yhtiötä liikkumaan alueella ja tarpeen vaatiessa tehdä mahdollisia korjaustöitä kaivinkone- ja dumpperikalustolla".

Kaivosviranomaisen lupamääräykset ja perustelut

Päätökseen ei anneta lupamääräyksiä. Supistettavilla ja lakkautettavilla kaivospiirin apualueilla on jälkihoitotyöt tehty. Vargberget 1 ja Gammelmosskärr ovat metsätalouskäytössä ja näille alueille on istutettu männyn taimia. Satamatien eteläosassa kasvaa mäntymetsä.

Perustelut:

Kaivosviranomaisen on tehtävä kaivostoiminnan lopettamispäätös, kun 143 §:ssä ja 144 §:n 1 momentissa tarkoitettut toimenpiteet on olennaisilta osin tehty siten kuin yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi on tarpeen. Kaivoslain 148 §:ssä tarkoitetuille lupamääräyksille ei ole perusteita eikä myöskään kaivoslain 150 §:n mukaiseen kaivosalueen jälkiseurantaan.

Kaivosalueen hallinnan palautuminen

Kun päätös kaivosalueen muuttamisesta on lainvoimainen, kaivostoiminnan harjoittajan käyttö- ja muu oikeus supistettavaan kaivoksen apualueeseen lakkaavat. Samalla kyseiset alueet palautuvat korvauksetta kiinteistön omistajan haltuun. Kaivoslaki 149 §

Kaivosviranomaisen pyytää huomioimaan seuraavaa

Kaivosviranomaisen ei rajoita supistettavan apualueen maankäyttöä.
Kaivoslaki 148 §

Kaivosviranomaisen vastaus annettuihin lausuntoihinVarsinais-Suomen ELY-keskus

Kaivosluvan haltijan on haettava kaivosluvan muuttamista, jos kaivosalue tai kaivoksen apualue taikka osa niistä ei enää ole 19 §:ssä tarkoitetulla tavalla välttämättömän taikka kaivostoiminnassa tapahtuu sellainen muutos, että lupamääräyksiä on tarpeen tarkistaa. Kaivoslaki (621/2011) 69 §

Jos kaivoslupaa muutetaan siten, että kaivosalueen tai kaivoksen apualueen pinta-ala pienenee taikka apualueeseen kohdistuvien käyttö- ja muiden erityisten oikeuksien sisältö supistuu, noudatetaan lakkaavan toiminnan osalta vastaavasti, mitä kaivostoiminnan päättymisestä säädetään. Kaivoslaki (621/2011) 142 §

Kaivosviranomaisen yhtyy Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausuntoon ja toteaa että Sibelco Nordic Oy Ab:llä on edelleen Gammelmosskärrin ja Vargberget 1:n jälkihoitovastuu voimassa olevan ympäristölupapäätöksen ja Gammelmosskärrin käytöstä poistamista koskevan päätöksen voimassa olevien määräysten mukaisesti.

Luvanvaraisen toiminnan päätyttyä toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten tai valtioneuvoston asetuksella säädetyn yksilöidyn veloitteen mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, samoin kuin toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta. YSL 94.1 §

Lakkautettavan alueen ympäristöön liittyvät veloitteet siis säilyvät hakijayhtiöllä kaivospiiristä supistettavilla alueilla tämän päätöksen jälkeenkin, eikä apualueiden palauttaminen maanomistajille vapauta toiminnanharjoittajaa vastuista, jotka koskevat ympäristöviranomaisten antamia määräyksiä.

Kaivosviranomaisella on oikeus päästä alueelle, jossa on aiemmin harjoitettu tässä laissa tarkoitettua toimintaa, jos se on tässä laissa tarkoitetun valvonnan kannalta tarpeen sekä tehdä siellä tarkastuksia, ottaa näytteitä ja ryhtyä muihin valvonnan edellyttämiin toimenpiteisiin. Kaivoslaki 153 §

Päätöksessä on otettava kantaa lausunnoissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin. Kaivoslaki 56 §

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Lupapäätös on toimitettu päätöksenantopäivänä Sibelco Nordic Oy Ab:lle, Varsinais-Suomen ELY-keskukselle, Varsinais-Suomen liitolle, Säteilyturvakeskukselle ja Maanmittauslaitokselle.

Päätöksen antamisesta on ilmoitettu niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee. Päätöksen antamisesta kuulutetaan Kemiönsaaren kunnan ilmoitustaululla. Päätöksen antamisesta ilmoitetaan myös Annonnsbladet -sanomalehdessä. Kaivoslaki 58 §

Päätösmaksu

Tästä päätöksestä perittävä maksu on 5000 €. Maksuun lisätään toteutuneet ilmoituskustannukset ja käsittelymaksu. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus lähettää laskun hakijalle.

Perustelut: Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (636/2013)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kaivoslain 162 §:n nojalla Turun hallinto-oikeudelta valittamalla siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Päätöksestä perittävästä maksusta voidaan valittaa samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteessä 3 olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)

Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (636/2013)

Lisätietoja

Lisätietoja antaa Ossi Leinonen, puh. 029 5052 205.

Terho Liikamaa
Kaivosyli-insinööri

Ossi Leinonen
Ylitarkastaja

LIITTEET	Liite 1. Kaivospiirin kartta Liite 2. Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto Liite 3. Valitusosoitus Liite 4. Lista asianosaisista
JAKELU	Hakija Maanmittauslaitos
TIEDOKSI	Kemiönsaaren kunta Varsinais-Suomen ELY-keskus Varsinais-Suomen liitto Säteilyturvakeskus Asianosaiset